

PALMADOTZE

L'ALFABET ALAT

21.03 – 17.05.2026

Mar Arza, Helena Civit Kopeinig, Paula García-Masedo, Milena Rossignoli

A cura de: **Caterina Almirall**

Inauguració: **dissabte 21 de març – 12:00h**

En el fondo de la materia crece una vegetación oscura; en la noche de la materia florecen flores negras.

Gaston Bachelardⁱ

El insecto, según él, es un compás viviente que no se atiene a las costumbres, la moral o la psicología humanas. [...] Diríase que viene de otro mundo, más monstruoso, más atroz, más insensato.

Maria Negroniⁱⁱ

El fotògraf i naturalista noruec Kjell Sandved (1922-2015) va viatjar arreu del món per completar el seu particular abecedari lepidòpter: va recollir imatges de les 26 lletres de l'alfabet llatí dibuixades a les ales de les papallones. El seu llegat ens confronta amb la idea que el llenguatge preexisteix als humans, i les formes de les lletres a la nostra escriptura; però també amb la idea que “era ell qui escollia les lletres que volia veure”ⁱⁱⁱ. Ens proposa així un viatge d'anada i tornada entre la nostra mirada i la forma com coneixem el món.

Els essers alats han generat una gran fascinació en aquells que no tenim ales, en moltes cultures són símbol de la connexió entre el món humà i el món diví. Les papallones especialment han estat sovint imaginades com la materialització de l'ànima humana, en alguns casos simbolitzen la reencarnació, i de vegades són portadores de bona sort però també de mals presagis. En tots els casos són evidència del continuïm entre un món natural i un món humà. La seva vida en quatre estadis tant diferents: ou, eruga, crisàlide, imago, és símbol de transformació, i també el fet que moltes espècies utilitzin el camuflatge o el mimetisme com a tècniques de supervivència que fan de la imatge i la imaginació, i per tant el llenguatge, una eina de manipulació de la percepció.

Aquesta exposició comparteix amb les ales de les papallones una manera d'estar, fràgil i meravellosa; i una qualitat del material en la seva expressió més ingràvida, que li permet viatjar entre formes i cossos. I que ens fa pensar en el món com la pròpia superfície d'escriptura on s'explica a sí mateix.

Les artistes treballen a partir d'una voluntat de transcendir l'univers visual i insisteixen en la materialitat des de la seva plasticitat, des del gest, el tacte o el moviment, amb especial

PALMADOTZE

atenció als llenguatges que aquests els proporcionen. Les seves maneres de treballar no parteixen de la *tabula rasa* sinó que investiguen en contextos determinats, recullen, revisen, retallen, repeteixen. Ens acompanyen a entendre que el treball artístic és un posicionament en el contínuum entre nosaltres i el nostre hàbitat, que ens ofereix eines per atansar-nos a experimentar-lo i imaginar-lo.

El treball de **Mar Arza** sovint indaga en les paraules i els seus significats, els llocs que ocupen i els seus silencis. Ulls a la llum és un exemple de la seva pràctica, en aquest cas fent un poema a partir de dos de diferents, per oferir-nos una mirada sobre el que és la poesia, l'art per excel·lència per destil·lar el llenguatge.

La pell del llenguatge en canvi, és una peça escultòrica formada per cinc pàgines de porcellana blanca i en blanc, que es repleguen com un teixit o una pell i poden recordar la pell del cos d'una escultura. Aquestes se'ns mostren exposades sobre un faristol, com llibres delicats. La pell és un òrgan, un òrgan porós, que és límit i és relació, que a la vegada ens protegeix i ens exposa. En aquesta peça remet no només a la pell, també a la carn, preguntant-nos sobre la possibilitat d'encarnar el llenguatge, de que aquest sigui part d'una experiència que travessa els cossos, les coses, una qüestió material.

Proposa desmuntar la jerarquia sensible del nostre constructe occidental hipervisual per connectar-lo transversalment amb altres sentits. Aquí la pàgina deixa de ser organigrama per esdevenir un organisme. “En aquests cossos fragmentats els torçaments, els intersticis, els rictus i els silencis configuren un inventari de cicatrius, una col·lecció d'epifanies que ens remet a aquell misteriós i bell aforisme de Paul Valéry segons el qual la pell és sempre el més profund”. (Valentí Roma, 2025)

Els treballs que presenta **Paula García-Masedo** es basen en el procés d'elaboració artesana del paper i en la recol·lecció de flors i plantes. *16/10/2021* és una peça de paper de lli elaborat i després plegat seguint una tècnica japonesa per embolcallar. Les traces de fulles que apareixen a la seva superfície són de l'arbre del maguillo o pomera silvestre i de salze. *Por lo mudable* és una sèrie de cinc papers de lli amb flors, en aquest cas són orquídies que una amiga va regalar a Paula pel seu aniversari. Les flors, —potser les orquídies especialment—, són com germanes de les papallones, és difícil saber qui s'assembla a qui. Molt sovint formen part d'ofrenes, rituals i estan presents en moments importants. Tenen les seves pròpies simbologies entorn la vida i la mort, perquè ens parlen del que és efímer i de la transitorietat.

És un treball que explora suport material d'una imatge, i la relació entre el temps i el territori, dos qüestions que es troben en el gest de senyalar un instant en un lloc precís. Un gest que es sintetitza en la imatge de la flor seca en un paper, quan es plega, embolcallant i contenint, que vincla sobre el temps i el territori la seva pròpia narrativitat, doncs “ninguna convivència de fuerzas sucede libre de tensión, así en la escultura como en el territorio.” (Bea Fernández, 2025)

PALMADOTZE

El conjunt de peces d'**Helena Civit** aborden la relació entre el cos i el llenguatge, entre la materialitat i l'etimologia. Proposa una mena d'història material de l'escriptura, en la qual els qui escriuen són també els materials que han sigut suport de les grafies: canyes, ossos, plomes o fibres, entre d'altres. En una arqueologia indiscriminada explora materials que són presents en els òrgans d'animals humans i no humans, tant com en el territori que habiten, essent tots dos suports de lectura i significants per a aquesta investigació. Així, la seva recerca proposa l'existència del llenguatge com quelcom compartit amb el món que habitem que, per tant, també tindria molt a *dir*. Qüestiona així les formes de lectura del context, i proposa indicis de confusió i alteració dels materials introduint la idea de la imitació com amb en el cas del carei.

L'oracle i les formes endevinatòries són significatives per a l'artista en tant que es tracta d'exercicis que permeten o busquen la intervenció d'elements sobre els quals no tenim control o comprensió del fenomen. En l'oracle la naturalesa s'expressa i es manifesten elements que tenen a veure amb el sagrat o l'espiritual que es "materialitzen" en formes orgàniques.

El treball escultòric que presenta **Milena Rossignoli** és part de l'exploració *Repeat Bend Coincide* entorn de la "caiguda" com un aprenentatge fonamental en la pràctica de l'Aikido. L'Aikido és un art marcial d'origen japonès que forma part de la pràctica de l'artista i que ha configurat la seva forma de relacionar-se amb l'art. *Soft Impact* es una escultura de materials lleugers que expliquen una relació amb el terra, un impacte. Els diferents teixits que s'eleven o que es precipiten mínimament cap al terra han estat prèviament "arrancats", aquesta distància i moviment és una forma de manifestar la duresa o la resistència de la superfície. Un gest que explica la intenció de la caiguda i la seva repetició. *Curva 1 curva 1* són dibuixos vibràtils en l'espai, senyalen els moviments en l'aire com un gest enllà i amunt. Funcionen com una mena de receptors de vibració de forces que circulen en el conjunt de l'exposició.

Les fotografies *Delta de l'Ebre 2025* ens parlen del procés de treball de l'artista, senyalen la preexistència d'aquests dibuixos i formes en elements de l'entorn, mostrant-nos el procés de construcció com una recol·lecció o senyalament. Mostren així la fragilitat entre el que es presenta en l'escultura i el món que habitem, insinuant que és per repetició que funciona el gest artístic, com un aprenentatge. És important que la caiguda no s'esdevé una sola vegada, sinó que es tracta d'una repetició, un exercici. "Si coincidir etimològicamente significa 'caer dos veces en el mismo punto', entonces el lugar donde esto sucede es fundamental." (Milena Rossignoli, 2025).

ⁱ Bachelard, Gaston (1974/2022) *El Agua y los sueños. Un ensayo sobre la imaginación de la materia*. México: Fondo de Cultura Económica. (p.11)

ⁱⁱ Negroni, Maria (2024) *La idea natural*, Barcelona: Acantilado. (p. 106)

ⁱⁱⁱ *El alfabeto alado* és un relat de Mario Satz (Buenos Aires, 1944) inclòs al recull homònim publicat per Acantilado, Barcelona, l'any 2019. D'aquest llibre ha sorgit el títol d'aquesta exposició i la frase que li diu "una etòloga anglesa", a la qual Sandved respon que "el observador modifica lo mirado, o por lo menos, lo condiciona" (p. 197).